

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра юридичної психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор НАВС
полковник поліції
Станіслав ГУСАРЄВ
_____ .2021

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИ ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНОЇ РОБОТИ

для підготовки фахівців ступеня вищої освіти «Магістр»
за спеціальністю 053 «Психологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Статус дисципліни – вибіркова
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – соціальні та поведінкові науки (05)
Спеціальність – психологія (053)
Освітня програма – психологія
Форми здобуття вищої освіти – заочна
Мова навчання – українська
Форма підсумкового контролю – екзамен

Київ – 2021

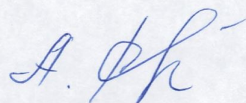
Робоча програма з навчальної дисципліни «Методи психотерапевтичної роботи» складена для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Психологія» Навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання відповідно до програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» за спеціальністю 053 «Психологія», за заочною формою навчання.

Розробник:

Оксана Романенко – професор кафедри юридичної психології, доктор психологічних наук, професор

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри юридичної психології
Протокол від 25. 02 . 2024 року № 11

**Завідувач кафедри
юридичної психології**

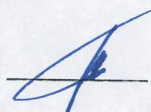

Олена КУДЕРМІНА

Схвалено науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ

Протокол від 22 . 03 2021 року № 8

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЕВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни
Робоча програма переглянута на 202 /202 н.р. без змін; зі змінами .
(Додаток _).

протокол засідання кафедри від
____.____ 202_ № ____

Завідувач кафедри

Олена КУДЕРМІНА

протокол науково-методичної ради

від ____ . ____ . 202__ № ____

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЕВ

Робоча програма переглянута на 202 /202 н.р. без змін; зі змінами
(Додаток _).

протокол засідання кафедри від
____.____ 202_ № ____

Завідувач кафедри

Олена КУДЕРМІНА

протокол науково-методичної ради

від ____ . ____ . 202__ № ____

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЕВ

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні методи психотерапевтичної роботи в системі корекції девіантної поведінки.

Міждисциплінарні зв'язки: «Основи психотерапії», «Клінічна психологія», «Основи психологічного консультування».

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

1. Застосування методів психодинамічної психотерапії в корекції девіантної поведінки
2. Поведінковий підхід у корекції девіантної поведінки
3. Застосування методів когнітивної психотерапії в корекції девіантної поведінки

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Методи психотерапевтичної роботи» є формування у здобувачів вищої освіти уявлень про сучасні методи психотерапевтичної роботи та особливості їх застосування в системі корекції девіантної поведінки.

1.2. Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни є такі:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти із основними стратегіями оцінки психологічних інновацій в галузі корекції девіантної поведінки;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти із сучасними методами психотерапевтичної роботи з девіантами;
- формування у здобувачів вищої освіти практичних навичок застосування психотерапевтичних методів у системі надання психологічної допомоги клієнту;

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати :

- теоретичне підґрунтя психотерапевтичних методів;
- класичні теорії та підходи у психології, що застосовуються в системі корекції девіантної поведінки;
- основні тактики та стратегії застосування сучасних методів психотерапевтичної роботи з девіантами;

вміти:

- визначати необхідність застосування певного методу психологічної допомоги для ефективного вирішення проблем клієнта;
- планувати професійну взаємодію у відповідності до запиту клієнта;
- застосовувати сучасні методи психотерапевтичної роботи у структурі інтегративної моделі надання психологічної допомоги;

1.4. Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні завдання та проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення дослідження та (або) здійснення інновацій* та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Фахові компетентності

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Додаткові фахові компетентності, визначені за освітньою програмою:

ФК11. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги особам (групам осіб) у складних життєвих ситуаціях.

Програмні результати навчання

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

Додаткові програмні результати навчання, визначені за освітньою програмою:

ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин/ 4 кредити ECTS.

Мова навчання – українська.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри юридичної психології які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою k015@naiau.kiev.ua.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Застосування методів психодинамічної психотерапії в корекції девіантної поведінки

1. Методи класичного психоаналізу. Теорії девіантної поведінки з позицій психоаналітичного підходу. Стадії розвитку дитячої сексуальності. Характер девіацій в залежності від стадії розвитку дитячої сексуальності. Природа агресії з позицій психоаналітичного підходу. Захисний психологічний механізм заміщення об'єкту агресії. Психоаналітичні методи виявлення травматичних переживань клієнта, які призвели до формування патологічних рис характеру та відхилень у поведінці.

2. Методи індивідуальної психології А. Адлера. Основні поняття індивідуальної психології: життєві цілі, стиль життя, схема апперцепції, почуття суспільного та пов'язана з ним потреба в соціальній кооперації, самість. Роль минулого досвіду індивіда у формуванні життєвих цілей. Вплив почуття неповноцінності на формування життєвих цілей та поведінку людини. Схема апперцепції як детермінанта поведінки. Чинники девіацій з позицій індивідуальної психології. Стиль життя як унікальний спосіб, що вибирає людина для реалізації своїх життєвих цілей. Концепції психотерапії Адлера: розуміння й прийняття клієнтом індивідуального стилю життя; допомога клієнтові в розумінні себе; тренування й посилення соціального інтересу, потреби в соціальній кооперації.

3. Методи аналітичної психології К. Юнга. Уявлення про психіку та особистість з позицій аналітичної психології. Тіньова, неусвідомлена сторона психіки як чинник девіантної поведінки. Поняття комплексу як сполучення асоціацій травматичного, хворобливого, афектованого характеру. Несвідоме як сукупність комплексів, персоніфікація яких може стати патогенною умовою. Методи аналітичної психології для досягнення сфери несвідомого: метод словесних асоціацій, аналіз сновидінь і метод активної уяви.

Тема 2. Поведінковий підхід у корекції девіантної поведінки

1. Научіння як основне завдання поведінкової психотерапії. Поведінкова психотерапія як клінічне використання теорій научіння, що сформувалися в рамках біхевіоризму. Научіння як процес і результат набуття індивідуального досвіду, знань, умінь і навичок. Адаптація як основна мета поведінки. Девіантна поведінка як неадаптивна поведінка, що сформувалася в результаті неправильного научіння. Основна мета поведінкової психотерапії - заміна неадаптивних способів поведінки на адаптивні та нормативні, що досягається в процесі научіння. Роль групи в моделюванні реальної поведінки клієнта.

2. Концепція поведінкової психотерапії. Роль психосоціального розвитку у формуванні девіантної поведінки. Дисфункціональні схеми сприйняття себе, навколишнього світу й майбутнього, підкріплювані батьками. Роль відношень між поведінкою і середовищем. Функціональний аналіз поведінки у проблемних ситуаціях. Порушення поведінки як квазізадоволення базисних потреб у безпеці, приналежності, досягненні, волі. Моделювання поведінки як навчальний і психотерапевтичний процес.

Цілі психотерапії : 1) проведення функціонального поведінкового аналізу; 2) зміна уявлень про себе; 3) корекція дезадаптивних форм поведінки й ірраціональних установок; 4) розвиток компетентності в соціальному функціонуванні.

3. Методи поведінкової психотерапії. Центральна проблема «психотерапевтичного навчання» — визначення мотивації клієнта. Спільне визначення цілей і завдань психотерапії. Поведінкова психотерапія при лікуванні невротичних і психосоматичних розладів, адиктивної й агресивної поведінки, нервової анорексії. Поведінкові й когнітивні прийоми: реципрокне гальмування; методика повені; імплізія; парадоксальна інтенція; методика викликаного гніву; метод «стоп-кран»; використання уяви, схованого моделювання, тренінгу самоінструкцій, методів релаксації одночасно; тренінг упевненого поводження; методи самоконтролю; самоспостереження; прийом шкалювання; дослідження загрозливих наслідків (декатастрофізація); переваги й недоліки; опитування показань свідків; дослідження вибору (альтернатив) думок і дій; парадоксальні прийоми, аверзивна терапія та ін. Моделювання поведінки як метод, орієнтований на проблему.

Тема 3. Застосування методів когнітивної психотерапії в корекції девіантної поведінки.

1. Метод когнітивної реатрибуції. Девіантна поведінка людини та її обумовленість когніціями. Методика, описана Беком як послідовність дій з метою зміни патологізуючих клієнта автоматизованих «ланцюжків думок». Перевірка наповненості когніцій клієнта реальним змістом. Реатрибуція як допомога клієнтові у виявленні неспроможності уявлень про причини ірраціональних суджень. Закріплення нових атрибуцій (у дискусії, рольовій грі, у повсякденному житті). Застосування методики в психотерапевтичній практиці при залежностях (наркотики, алкоголь). Самоконтроль, його етапи: самоспостереження, самопідкріплення; складання контрактів; робота в системі правил клієнта. Психотерапевтичні контракти як запис передбачуваних змін з боку клієнта.

2. Техніки РЕТ. Розлади в емоційній сфері, ряд психопатологічних симптомів як результат порушень у когнітивній сфері. Використання прийомів допоміжного моделювання на когнітивному рівні. Роль самостійних завдань, що сприяють закріпленню адаптивної поведінки.

3. Схема-терапія Д. Янга. Схема-терапія як модифікація стандартної когнітивно-поведінкової терапії (КПТ) щодо лікування розладів особистості. Схеми як внутрішні тематичні конструкти, що відображають людські стосунки. Первинні та вторинні схеми. Компенсаторний характер схем дефективності. «Частки» як стани свідомості, пов'язані з певним набором схем та копінг-стратегій. Досягнення особистісного оздоровлення пацієнта шляхом зцілення дисфункційних схем та пов'язаних із ними станів свідомості. Етапи схема-терапії. Ефективність схема-терапії у корекції девіантної поведінки.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 053 «Психологія»	Вибіркова	
Розділів - 1			
Загальна кількість годин – 120	Ступінь вищої освіти: магістр	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –		1-й	
		Лекції	
		4 год.	
		Семінарські	
		-	
		Практичні	
		14 год.	
		Самостійна робота	
		102 год.	
	Вид контролю:		
екзамен			

3. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Назва теми	Всього годин	Л	Сем	ПЗ	Самост. робота
1. Застосування методів психодинамічної психотерапії в корекції девіантної поведінки	30	2	-	2	26
2. Поведінковий підхід у корекції девіантної поведінки	30	2	-	4	36
3. Застосування методів когнітивної психотерапії в корекції девіантної поведінки.	30		-	8	40
Форма контролю – екзамен					
Всього	120	4		14	102

4. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Застосування методів психодинамічної психотерапії в корекції девіантної поведінки

Практичне заняття – 2 год.

Завдання

1. Актуалізація знань студентів з теми.
2. Підготувати матеріал (опис девіантної поведінки), здійснити аналіз її чинників з позицій психодинамічної психотерапії та розробити комплекс психотерапевтичних методів її корекції.

Тема 2. Поведінковий підхід у корекції девіантної поведінки

Практичне заняття – 4 год.

Завдання

1. Актуалізація знань студентів з теми
2. Підготувати матеріал (опис девіантної поведінки), здійснити функціональний аналіз поведінки з позицій поведінкової психотерапії та розробити комплекс психотерапевтичних методів її корекції.

Тема 3. Застосування методів когнітивної психотерапії в корекції девіантної поведінки

Практичне заняття – 8 год.

Завдання

1. Актуалізація знань студентів з теми
2. Розробити модель психотерапевтичної роботи з девіантом на основі схема-терапії Д. Янга.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студентів передбачає підготовку рефератів та інформаційних повідомлень, підготовку моделей психологічної допомоги, мультимедійних презентацій.

Тема 1. Застосування методів психодинамічної психотерапії в корекції девіантної поведінки

1. Опрацювання лекційного матеріалу та додаткове самостійне вивчення теоретичного матеріалу за підручниками та навчальними посібниками.
2. Підготовка до практичних занять.
3. Підготовка реферативних повідомлень.

Тема 2. Поведінковий підхід у корекції девіантної поведінки

1. Опрацювання лекційного матеріалу та додаткове самостійне вивчення теоретичного матеріалу за підручниками та навчальними посібниками.
2. Підготовка до практичних занять.
3. Підготовка реферативних повідомлень.

Тема 3. Застосування методів когнітивної психотерапії в корекції девіантної поведінки

1. Опрацювання лекційного матеріалу та додаткове самостійне вивчення теоретичного матеріалу за підручниками та навчальними посібниками.
2. Підготовка до практичних занять.
3. Підготовка реферативних повідомлень.

Теми реферативних повідомлень

1. Психотерапевтичні інновації у вітчизняній та зарубіжній практиці.
2. Постфрейдисти та подальший розвиток психотерапії.
3. Застосування соціально-психологічного тренінгу в системі корекції девіантної поведінки.
4. Застосування НЛП при лікуванні алкозалежності.
5. Використання здобутків практичної психології в розробленні психотерапевтичних інновацій.
6. Етичні аспекти застосування провокативної психотерапії.
7. Спеціальні проблеми в системі надання психологічної допомоги.
8. Проблеми побудови інтегративної моделі психотерапії.
9. Конструювання нової ідентичності людини в кризовий період.
10. Проблема пост-травми у формуванні девіантної поведінки.
11. Інтерактивний психологічний театр як метод профілактики девіантної поведінки.
12. Метод EMDR в системі психологічної допомоги.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЮ

Методи навчання

Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів у процесі лекційних занять. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу значною мірою залежить від уміння викладача привертати увагу аудиторії, ілюстрованості та доступності інформації, поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та студентом, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме з допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм запитання для розмірковування, вирішення проблемної ситуації.

Лекція служить для пояснення теми; її типовими ознаками є: наявність запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Наочні методи

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в підкріпленні висловленої думки відповідним прикладом або наочним матеріалом.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

Практичні методи: вирішення фабульних завдань, моделювання процесу психологічного консультування. Ці методи служать формуванню практичних умінь при розробці моделі психологічної допомоги.

Інноваційні методи: ділові ігри, метод презентацій, робота в групах, кейс метод, мозковий штурм, коло ідей, метод проектів.

Навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, опрацювання тестів.

Методи контролю

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь здобувачів відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль здійснюється через оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, а також шляхом:

- проведення експрес-опитувань,
- тестування,
- підготовки доповідей і рефератів,
- написання самостійних контрольних робіт.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань слухачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Проміжний контроль передбачає перевірку рівня засвоєння студентами теоретичного і практичного матеріалу, що здійснюється в межах семестру наприкінці планового вивчення змістових тем. Рівень практичних навичок оцінюється в процесі моделювання процесу психологічної допомоги та вирішення студентами тестових завдань за тематикою дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення дисципліни.

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття методу в психотерапії.
2. Чинники девіантної поведінки з позицій основних підходів у світовій психотерапії.
3. Застосування загальних факторів психотерапевтичної дії в корекції девіантної поведінки.
4. Методи групової психотерапії в корекції девіантної поведінки.
5. Основні технічні процедури в психоаналізі.
6. Метод вільних асоціацій у психоаналізі.
7. Робота з опором у психоаналізі.
8. Поняття трансферу та контртрансферу в психоаналізі.
9. Формування робочого альянсу в психоаналізі.
10. Методи роботи із захисними психологічними механізмами.

11. Застосування методів аналітичної психології К. Юнга в корекції девіантної поведінки
12. Основні концепції та психотерапевтичні техніки індивідуальної психології А. Адлера.
13. Основні цілі та техніки психотерапевтичного процесу в індивідуальній психології.
14. Поведінкова психотерапія, її характеристики.
15. Цілі та методи поведінкової психотерапії в корекції девіантної поведінки.
16. Основні технічні процедури поведінкової психотерапії.
17. Ідентифікація і оцінка проблеми в поведінковій психотерапії при корекції девіантної поведінки.
18. Метод моделювання у психотерапії.
19. Тренінг самовпевненої поведінки та соціальних умінь при корекції девіантної поведінки.
20. Застосування позитивного підкріплення при корекції девіантної поведінки.
21. Застосування аверзивної терапії при корекції алкозалежності.
22. Процедури самоконтролю в поведінковій психотерапії.
23. Когнітивне реструктурування.
24. Тактика поведінкової психотерапії.
25. Застосування поведінкової психотерапії при різних девіаціях.
26. Основні концепції раціонально-емотивної психотерапії.
27. Методи виявлення ірраціональних переконань у осіб з девіантною поведінкою.
28. Якості самоактуалізованої особистості за А. Еллісом.
29. Комплексне застосування раціонально-емотивної психотерапії при корекції девіантної поведінки.
30. Застосування поведінкових технік у когнітивній психотерапії.
31. Основні характеристики групової психотерапії.
32. Поняття групової динаміки.
33. Стадії розвитку психотерапевтичної групи.
34. Ролі групового психотерапевта.
35. Орієнтація групового сеансу.
36. Природа виникнення інтрапсихічних конфліктів.
37. Стадії психосексуального розвитку за З.Фрейдом.
38. Відображення як психотерапевтична техніка.
39. Вікарне навчання.
40. Поведінкова психотерапія, її характеристики.
41. Ідентифікація і оцінка проблеми в поведінковій психотерапії.
42. Процедури самоконтролю в поведінковій психотерапії.
43. Когнітивне реструктурування.
44. Тактика поведінкової психотерапії.
45. Схема-терапія Д.Янга.
46. Біологічні чинники розвитку особистості девіантів.
47. Патологічні типи розвитку особистості девіантів.

48. Соціальні чинники розвитку особистості девіантів.
49. Передумови виникнення інтегративних моделей психотерапії.
50. Інтеграція поведінкової психотерапії при корекції девіантної поведінки.
51. Інтеграція психоаналітичної терапії при корекції девіантної поведінки.
52. Інтеграція когнітивної психотерапії при корекції девіантної поведінки.
53. Етичні аспекти застосування провокативної психотерапії.
54. Інтерактивний психологічний театр як метод профілактики девіантної поведінки.
55. Оцінка ефективності психотерапії.
56. Застосування НЛП при лікуванні алкозалежності.
57. Проблема пост-травми у формуванні девіантної поведінки.
58. Стадії терапевтичного процесу у схема-терапії Д. Янга.
59. Діагностика у схема-терапії Д. Янга.
60. Індивідуальні та групові форми роботи при корекції девіантної поведінки.
61. Постфрейдисти та подальший розвиток психотерапії.
62. Застосування соціально-психологічного тренінгу в системі корекції девіантної поведінки.
63. Застосування НЛП при лікуванні алкозалежності.
64. Використання здобутків практичної психології в розробленні психотерапевтичних інновацій.
65. Етичні аспекти застосування провокативної психотерапії.
66. Спеціальні проблеми в системі надання психологічної допомоги.
67. Проблеми побудови інтегративної моделі психотерапії.
68. Конструювання нової ідентичності людини в кризовий період.
69. Проблема пост-травми у формуванні девіантної поведінки.
70. Інтерактивний психологічний театр як метод профілактики девіантної поведінки.
71. Метод EMDR в системі психологічної допомоги.
72. Методи групової психотерапії в корекції девіантної поведінки.
73. Основні технічні процедури в психоаналізі.
74. Метод вільних асоціацій у психоаналізі.
75. Робота з опором у психоаналізі.
76. Поняття трансферу та контртрансферу в психоаналізі.
77. Формування робочого альянсу в психоаналізі.
78. Методи роботи із захисними психологічними механізмами.
79. Роль психосоціального розвитку у формуванні девіантної поведінки.
80. Дисфункціональні схеми сприйняття себе, навколишнього світу й майбутнього, підкріплені батьками.
81. Роль відношень між поведінкою і середовищем. Функціональний аналіз поведінки у проблемних ситуаціях.
82. Порушення поведінки як квазізадоволення базисних потреб у безпеці, приналежності, досягненні, волі.
83. Моделювання поведінки як навчальний і психотерапевтичний процес.
84. Центральна проблема «психотерапевтичного навчання» — визначення мотивації клієнта.

85. Спільне визначення цілей і завдань психотерапії.
86. Поведінкова психотерапія при лікуванні невротичних і психосоматичних розладів, адиктивної й агресивної поведінки.
87. Поведінкові й когнітивні прийоми.
88. Тренінг упевненого поводження.
89. Методи самоконтролю; самоспостереження.
90. Моделювання поведінки як метод, орієнтований на проблему.

8. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)	Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
	Екзамен	
Max 60%	Max 40%	Max 100%

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
85-89	Добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова) література

Підручники, посібники:

1. Александров А.А. Психотерапия: учебное пособие. – СПб.: Питер, 2004.
2. Бондаренко А.Ф. Психологическая помощь: теория и практика. – К., 2007.
3. Макаров В.В. Психотерапия нового века. – М., 2016.
4. Малкина-Пых И.Г. Справочник практического психолога. – М., 2005.
5. Методы современной психотерапии: Учебное пособие / Составители Л.М. Кроль, Е.А. Пуртова. — М.: Независимая фирма «Класс», 2016.
7. Психотерапия: учебник (2-е изд.) / Под ред. Б.Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 2002.
8. Соколов Э.В. Введение в психоанализ. – СПб., 1999.

Монографії, збірники, статті:

9. Адлер А. Практика и теория индивидуальной психологии. – М., 1995.
10. Левчук Л.О. Психоаналіз: Історія, теорія, мистецтво практики. – К., 2002. – *шифр Ю9П863.*
11. Лушин П.В. О психологии человека в переходный период. – Киев: Науковий світ, 2007.
12. Королюк Т.І. Проблема використання вітчизняних психотехнік у консультативній та психотерапевтичній роботі // Практична психологія та соціальна робота. – К., 2013. – № 2. – С. 57-63.
13. Никольская И.М., Грановская Р.М. Психологическая защита у детей. – СПб., 2000.
14. Основы практичної психології / Під ред. Панка В.Г. – К., 2007.
15. Підлипна Л.З. Інноваційні технології в роботі практичного психолога // Практична психологія та соціальна робота. – К., 2013. – № 5. – С. 56-60.
16. Романчук О.І. Схема-терапія: модель роботи з часткою «зранена внутрішня дитина» в осіб, які зазнали хронічного скривдження та занедбання в дитинстві // Журнал «Вестник Ассоциации психиатров Украины» (04) 2013. – С.27-34.
17. Федоров А.П. Когнитивно-поведенческая психотерапия. – СПб.: Питер, 2002.
18. Фрейд З. Психология бессознательного (сборник произведений). – М., 1989.
19. Хайгл-Эверс А., Хайгл Ф., Отт Ю., Рюгер У. Базисное руководство по психотерапии. – СПб.: «Восточно-Европейский Институт Психоанализа» совместно с издательством «Речь», 2012.
20. Юнг К.Г. Архетип и символ.– М.: Ренессанс, 1991.
21. Ялом И. Теория и практика групповой психотерапии. – СПб., 2000.

Інформаційні ресурси

- <http://psyfactor.org/lybr10htm>
<http://psylist.net/index.html>
<http://www.du.edu/psychology/methods/experiments.htm>
<http://www.vorpsy.ru/> - Вопросы психологии (журнал)